

[Hendriksen.]

lukket, at Fiskeriet kan drives mere rationelt og med større Udbytte, end Tilfældet hidtil har været.

I det hele er der i Forbindelse med Grønland og det i høj Grad lukkede Styre, Grønland har været Genstand for i Aarhundreder, saa mange Spørgsmaal, der trænger sig paa, saa meget, det er højst nødvendigt at undersøge for at kunne oplyse Offentligheden og for at kunne klarlægge over for den, hvorledes Forholdene virkelig ligger paa Grønland, at en saadan Kommission med en saadan Opgave forekommer mig at være overordenlig betimelig.

Det er i øvrigt ikke alene de erhvervsmæssige Problemer, der har foranlediget os til at foreslaa Nedsættelse af en Kommission. Naturligvis har de erhvervsmæssige Problemer en overordentlig stor Betydning, og hvis — jeg siger udtrykkeligt hvis — det er rigtigt, at der er Mulighed for at udnytte Grønland i mineralogisk Henseende, kan man heller ikke se bort fra, at saadanne Muligheder vil medføre, at en Del danske Arbejdere, Funktionærer, Ingeniører o. s. v. vil kunne finde Beskæftigelse i Grønland. Men, som sagt, det er ikke alene erhvervsmæssige Problemer, der har medført Fremsættelsen af vort Forslag.

Vi tænker ogsaa paa indre grønlandske Forhold, og det er derfor, vi foreslaar, at ikke alene Statsministeren, men ogsaa Kirkeministeren og Undervisningsministeren skal være repræsenteret i den omtalte Kommission. Spørgsmaal, der ligger under de paagældende Ministres Omraader, f. Eks. Skolespørgsmaalet og det i Forbindelse dermed staaende Sprogspørgsmaal, bør kunne behandles i Kommissionen. Ogsaa en Række sociale Forhold trænger sig paa og maa drøftes i Kommissionen. Jeg skal dog ikke om disse Spørgsmaal, i hvert Fald ikke i Dag, fremsætte særlige Bemærkninger. Hvis Debatten giver Anledning dertil, vil jeg til den Tid nærmere uddybe mit Syn paa disse forskellige Sager.

Det samme gælder Grønlands Styrelse og Grønlands Handels Forhold, som naturligvis ogsaa maa gøres til Genstand for Behandling i Kommissionen.

Endvidere, og ikke mindst, bør den foreslaaede Kommission beskæftige sig, og beskæftige sig indgaaende, med Forholdet mellem Færøerne og Grønland. Det er nødvendigt at underkaste dette Forhold indgaaende Overvejelser. Det er nødvendigt,

at der findes en Ordning, der gør det muligt for Færingerne i højere Grad og paa gunstigere Vilkaar end tidligere at udnytte Fiskerigdommene ved de grønlandske Kyster, og det er nødvendigt, at denne Nyordning gennemføres saa betids, at den kan træde i Kraft i Sommeren 1939. Den kan jo eventuelt føres ud i Livet som en tidsbegrænset Ordning, der senere kan revideres, hvis Udviklingen gør det ønskeligt. Vi ved alle, hvorledes Forholdene er paa Færøerne, og vi ved alle, at den høje Regering agter paa en Række Punkter at foreslaa Foranstaltninger, der tager Sigte paa at bringe Færingerne økonomisk Hjælp og Støtte i disse Tider, der er saa uhyre vanskelige for den flittige og stræbsomme Befolkning paa Færøerne; men det, der først og fremmest er fornødent, er at skabe saadanne Vilkaar for Færingerne, en saadan Baggrund for Færingerne Virke, at de kan tjene til Brødet uden Hjælp og Understøttelse fra anden Side. Det er det, de selv helst vil, og det er det, vi skal søge at skabe Mulighed for.

Jeg føler mig fuldt og fast overbevist om, at der ikke vil være uovervindelige Vanskeligheder forbundet med at finde en Ordning, der med Hensyn til Løsning af Fiskerispørgsmaalet ved Grønlands Kyster kan tilfredsstille Færingerne, uden at man gaar den indfødte grønlandske Befolknings Interesser for nær. Man har Gang paa Gang i Aarenes Løb søgt at lappe paa Forholdet med Hensyn til Færingerne Fiskeri ved Grønland; men Uroen paa Færøerne og Utilfredsheden paa Færøerne med Hensyn til vor Stilling til det for Øernes Befolkning saa vigtige Spørgsmaal, Fiskeriet ved Grønlands Kyster, er ikke blevet mindre med Aarene, men er tværtimod vokset. I Øjeblikket hersker der inden for den færøske Befolkning en Bitterhed, som jeg ikke tror, at selv de Millionbeløb, som det er Regeringens Hensigt at ofre paa Færøerne, vil raade Bod paa. Nej, det, man ønsker, er udvidet Adgang til Fiskeriet, og det er nødvendigt, at der her findes en Ordning.

Ud over de af mig her nævnte Spørgsmaal vil der sikkert for en Kommission som den foreslaaede rejse sig en Række andre Spørgsmaal, som det ogsaa vil kunne have sin Betydning at naa til Forstaaelse af.

Jeg skal da paa mit Partis Vegne anbefale Forslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting, idet jeg blot skal tilføje, at vi naturligvis er rede til i et Udvalg at diskutere alle Enkeltheder